

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning Årsredovisning 2023

Södra Lapplands Gymnasieförbund

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning.....	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Avgränsning.....	3
2.4. Revisionskriterier.....	4
2.5. Metod och genomförande	4
3. Balanskrav och god ekonomisk hushållning	5
4. Granskningsresultat.....	6
4.1. Iakttagelser	6
5. Sammanfattande bedömning.....	9

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Södra Lapplands gymnasieförbund (SGY) granskat om:

- ▶ Kommunen (kommunalförbundet) efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Årsredovisningens resultat är förenliga med de fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om kommunalförbundet efterlever balanskravet och resultatet är förenligt med de mål som är beslutade för god ekonomisk hushållning.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Efterlever kommunalförbundet kommunallagens krav på en ekonomi i balans?

Vår bedömning är att kommunalförbundet efterlever det lagstadgade balanskravet efter tillskjutande av medel från medlemskommunerna, i enlighet med förbundsordning och konsortieavtal.

Är årsredovisningens resultat förenliga med de fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

Den ekonomiska styrningen ska enligt redovisningen utgå från de avtal som upprättats mellan medlemskommunerna i form av förbundsordning och konsortieavtal. Sätesskommunens riktlinjer ska tillämpas i enlighet med konsortieavtalet i huvudsak i tillämpliga delar.

Vilka mål för god ekonomisk hushållning som Södra Lapplands gymnasieförbund ska tillämpa och följa upp i delårsrapport och årsredovisning 2023 framgår inte av förvaltningsberättelsen. Vi noterar att egna mål antagits av direktionen i februari 2024 och kan därmed inte följas upp i årsredovisningen. Vid direktionens visionsdag i juni 2024 ska delmål och mätbara mål definieras.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 1 § ska kommunen (kommunalförbundet) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i juridiska personer som avses i 10 kap 2-6 §§. God ekonomisk hushållning definieras genom att fullmäktige (direktionen) fastställer verksamhetsmässiga och finansiella mål. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunen ska enligt KL. 11 kap. 5 § varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige (direktionen) och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige (direktionen) inför behandlingen av årsredovisningen.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag sin skriftliga bedömning om kommunalförbundet efterlever balanskravet och om resultatet är förenligt med de mål som är beslutade för god ekonomisk hushållning.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Efterlever kommunalförbundet kommunallagens krav på ekonomi i balans?
- ▶ Är årsredovisningens resultat förenligt med de fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

2.3. Avgränsning

Granskningen är avgränsad till styrelsen (direktionen) och 2023. Styrelsen är enligt KL 11 kap. 19 § ansvarig för upprättandet av årsredovisningen. Granskningsåtgärderna genomförs i form av en översiktlig granskning. Den består i att analysera årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen omfattar:

- ▶ En granskning och bedömning om kommunen bedöms efterleva balanskravet¹. Räkenskapsrevisor kontrollerar att uppställningen har skett i enlighet med RKR R15.
- ▶ Räkenskapsrevisor kontrollerar därefter att uppgifterna i balanskravsresultatet och balanskravsutredningen är korrekt härledda ut kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.

¹Balanskravet innebär att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna och att årets resultat enligt resultaträkningen och förändringen av det egna kapitalet ska vara positivt.

- ▶ En granskning och bedömning av utfallet avseende fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsrevisor kontrollerar att verksamhetsmål är korrekt härledda och korrekt beräknade/bedömda. Räkenskapsrevisor kontrollerar att mål ur det finansiella perspektivet är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper och att nyckeltal är korrekt beräknade.
- ▶ En samlad bedömning om utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsrevisor ansvarar.

2.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av följande:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 11 kap. 1 §, 5-6 §§, 16 §, 12 kap 2 §
- ▶ Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- ▶ RKR R 15 Förvaltningsberättelse (balanskravsutredning)
- ▶ Skyrev R5 Delårsrapport och årsredovisning

2.5. Metod och genomförande

Granskningen av kommunens (kommunalförbundets) måluppfyllelse har genomförts i enlighet god revisionsred. Granskningen har skett genom genomgång av kommunens (förbundets) årsredovisning.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har förbundschef och ekonomichef Vilhelmina kommun sakgranskat rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekt fakta och uttalanden.

3. Balanskrav och god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning (enligt kommunallagens 11 kap. 6 § första och andra stycket) uppnåtts och följts. Revisorerna ska bedöma om *prognosen* i delårsrapporten och *utfallen* i årsredovisningen är förenliga med fullmäktigemålen.

Enligt kommunallagen ska:

- ▶ Kommunfullmäktige fastställa mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ Uppföljning av dessa mål görs i delårsrapport och årsredovisning
- ▶ Kommunens revisorer granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning ska omfatta både finansiella mål och verksamhetsmål. Det mål som fullmäktige fastställt inom ramen för god ekonomisk hushållning är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport (prognos) och årsbokslut (utfall). Det är kommunstyrelsen (direktionen) som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige (direktionen) fastställt. Därefter ska revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige (direktionen) fastställt.

Balanskravet är centralt för god ekonomisk hushållning. Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas. Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema. Vid avstämning av balanskravet får exempelvis realisationsvinster inte medräknas. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

4. Granskningsresultat

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Balanskravsresultat

Tabell 1. Avstämning mot balanskravet

Tkr	Prognos 2023	Direktionens bedömning
Årets resultat enligt resultaträkningen	0	
- Samtliga realisationsvinster		
+ Realisationsvinster enligt undantags- möjlighet		
+ Realisationsförluster enligt undan- tagsmöjlighet		
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
Årets resultat efter balanskravs- justeringar		
-Reservering av medel till resultat- utjämningsreserv (RUR)		
+Användande av medel från RUR		
Årets balanskravsresultat	0	

Årets balanskravsresultat uppgår till 0. Vi noterar att direktionen i enlighet med förbundsordningen 9 § i samband med delårsrapporten meddelade medlemskommunerna gällande prognostiserat underskott (-8 197 tkr), samt från medlemskommunerna begärt yttranden gällande reduktion av programutbud för att nå en budget i balans år 2023.

Vi har noterat att budget 2023 utgår från tidigare budgethantering i respektive medlemskommun i förbundet. Detta gör att underlag för 2023 inte är jämförbart med hur budget framgent ska hanteras, då detta ska göras i enlighet med förbundsordningens 9-10 §§.

I enlighet med konsortieavtalet 16 § har medlemskommunerna (Vilhelmina 2 634,4 tkr och Storuman 3 549,9 tkr) tillskjutit medel då förbundet i annat fall gått med underskott (- 6 184 tkr) 2023.

4.1.2. Bedömning

Vår bedömning är att kommunalförbundet efterlever det lagstadgade balanskravet efter tillskjutande av medel från medlemskommunerna, i enlighet med förbundsordning och konsortieavtal.

4.1.1. God ekonomisk hushållning

Den ekonomiska styrningen ska enligt redovisningen utgå från de avtal som upprättats mellan medlemskommunerna i form av förbundsordning och konsortieavtal. Sätesskommunens riktlinjer ska tillämpas i enlighet med konsortieavtalet i huvudsak i tillämpliga delar.

Vilka mål för god ekonomisk hushållning som Södra Lapplands gymnasieförbund ska tillämpa och följa upp i delårsrapport och årsredovisning 2023 framgår inte av förvaltningsberättelsen. Vi noterar att egna mål antagits av direktionen i februari 2024 och kan därmed inte följas upp i årsredovisningen. Vid direktionens visionsdag i juni 2024 ska delmål och mätbara mål definieras.

4.1.1.1 Iakttagelser

Finansiella mål

Tabell 2. Finansiella mål

Finansiella mål	Utfall år 2023	Direktionens bedömning
ET	ET	ET

Verksamhetsmål

Tabell 3. Verksamhetsmål

Verksamhetsmål	Utfall år 2023	Direktionens bedömning
ET	ET	ET

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Direktionen konstaterar att det inte finns förutsättningar att lämna samlad bedömning för god ekonomisk hushushållning år 2023.

4.1.2. Bedömning

Den ekonomiska styrningen ska enligt redovisningen utgå från de avtal som upprättats mellan medlemskommunerna i form av förbundsordning och konsortieavtal. Sätesskommunens riktlinjer ska tillämpas i enlighet med konsortieavtalet i huvudsak i tillämpliga delar.

Vilka mål för god ekonomisk hushållning som Södra Lapplands gymnasieförbund ska tillämpa och följa upp i delårsrapport och årsredovisning 2023 framgår inte av förvaltningsberättelsen. Vi noterar att egna mål antagits av direktionen i februari 2024 och kan därmed inte följas upp i årsredovisningen. Vid direktionens visionsdag i juni 2024 ska delmål och mätbara mål definieras.

5. Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår samlande bedömning att:

Revisionsfråga	Bedömning
Efterlever kommunalförbundet kommunallagens krav på en ekonomi i balans?	Ja
Är årsredovisningens resultat förenliga med de fastställda målen för god ekonomisk hushållning?	Går inte bedöma
- <i>Finansiella mål</i>	Går inte bedöma
- <i>Verksamhetsmål</i>	Går inte bedöma

Vilhelmina maj 2024

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY